زید صغیر عمرو صغیری الت جارحه ایله ضرب و جرح ایدوب
بعد البرء اصلا اثری قالماسه زیده نه لازم
اولور الجواب تادیب

باب الجنایة فی الطریق و جنایة الحائط المائل

زید نافذ اولان طریق عامه شاه نشین چیقارسه... اولان طریق عامّ اوزرینه شاه نشینه
صوه ادوکمکله اولطریقدن مرور ایدن عمروک ایاغی شاه نشینه
صوه اوزرندن قایوب دوشوب اول ایاغی قیریلوب اذن
ناشی بالکلیه عمل مانده اولسه عمرو ایاغنک دیتنی زیددن الماغه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید بر طریق عامک اوزرینه اذن سلطانی یوغیکن قیو چقر
واحداث ایلدکده عمروک قاطری کمسنه نک سوقیسز اول قیویه
دوشوب هلاک اولسه عمرو اول قاطری زیده تضمینه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید و عمرو و هند صغیر ارک منزللری دیواری بکر و بشرک منزللری
اوزرینه مائل اولوب لکن بکر و بشر اول دیواری هدم ایلیه دیو
صغارک وصیلرینه تقدم و اشهاد ایتمدین اول دیوار بکر و بشرک
منزللری اوزرینه ییقلوب بکر و بشرک منزللری دخی منهدم اولسه صغاره ضمان
لازم اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده صغارک وصیلری خالد اول دیوارک انقاضندن بکر
و بشرک منزللری اوزرینه ساقط اولان انقاضی اخذ ایتمک
استدکده بکر و بشر خالدی اخذدن منعه قادر
اولورلرمی الجواب اولمازلر

زیدک اجاره معجله و موجله ایله متصرف اولدیغی وقف
منزلک دیواری عمروک منزلنه مائل و انهدامه متوجه اولمغله عمرو
زیده دیواری نقض ایلیه دیو تقدم و اشهاد ایلسه معتبر
اولورمی الجواب اولماز

بو صورتده زید دیواری نقض ایتمکله دیوار ییقلوب عمروک
منزلنی دخی یقسه عمرو وجه مزبور اوزره تقدم و اشهاد ده بنا منزلنک
نقصانی نامنه زیددن الماغه قادر
اولورمی الجواب اولماز

زید و عمرو و بکر و بشر بر منزله علی الاشتراک مالکلر ایکن منزلک خوری

الصغر لا یمنع وجوب التعزیر فیجری بین الصبیان وانه شرع
فی حق الصبیان لانه من حقوق العباد
منح الغفار فی باب التعزیر

رمی اصحاب الدور لحمه فی السکة فلزق منه انسان او دابة
قال محمد ان کانت السکة نافذة ضمن
وان کانت غیر نافذة لم یضمن
وجیز سرخسی فی باب الجنایة
فی الطریق و کذا فی الخانیة

ومن احدث فی طریق العامة کنیفا او میزابا او جرصنا
او دکانا ان یسعه ذلک ان لم یضر بالمارة ولکل منهم نزعه
فی الطریق الخاصة لا یسعه بلا اذن الشرکا
وان لم یضر یلتفق الاجر فیما احدث
فی الطریق

واذا تقدم الی وصی الیتیم فلم ینقضه حتی سقط
فاصاب شیئا فضمانه علی الیتیم دون
الوصی وکذلک التقدم الی اب
الوصی کما فی الحاکم الشهید فی
باب جنایة الحائط المائل

ولا یصح الاشهاد علی المرتهن والمستاجر لانه لا یملک
النقض ولو الجنیة فی الفصل الثانی
فی الحائط المائل

ولو کان الدار بین جماعة فاشهد علی بعضهم
دون البعض تضمن من شهد علیه
بقدر ما یملک استحسانا لان
ملکه یطلع له النقض وان
یطالب فی الباقی
ولو الجنیة فی الفصل
الثانی من الجنایات

دیواری الت طرفندن اولان خالدک منزلنه مائل و انهدامه متوجه
اولمغله خالد بالیکر زیده دیواری نقض ایله دیو رسمه دیواری
دخی نقض ایدر دیو تقدم و اشهاد ایلدکدن نصکره زید دیواری
نقض ایتمیوب نقض ممکن اولاجق مدت مرور ایلدکدن نصکره دیوار
خالدک منزلنی دخی یقسه زید خالدک منزلنک نقصاننک نصفندن
ربع حصه‌سی ویررکن خالد راضی اولمیوب نقصاننک تمامنی ضامن
اول دیو جبره قادر اولورمی الجواب اولماز

باب فی جنایة الرقیق والجنایة علیه

زیدک قولی عمرو بکرک قولی بشرک بر قولنی جرح ایدوب
بعد البرء بشرک اول قولی بالکلیه عمل مانده اولسه بکر زیده عمروی
بالکه ویر یاخود بشرک نصف قیمتنی ضامن اول دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولور

زیدک جاریه‌سی هند زینب حامله بغیر حق ضرب ایدوب زینب
هندک ضربندن ناشی مستبین الخلقه بر جنین میت القا ایلسه
زید هندی زینبه دفع ایدرکن زینب المیوب زیده باکه شیو زر درهم ویر
دیمکه قادر اولورمی الجواب اولماز

زیدک جاریه‌سی هند زینب حامله بغیر حق ضرب ایدوب
هندک ضربندن ناشی زینب مستبین الخلقه بر جنین میت القا
ایلسه زینب زیده هندی باکه ویر یا خود جنینک غره سنی ویر دیمکه
قادره اولورمی الجواب اولور

زیدک قولی عمرو بکرک اغزینه طاش ایله اوروب بر دیشنی
دوکه کیلینی قیروب حکومت عدل لازم اولدقده بکر زیده حکومت
عدل ایله لازم کلن شو قدر اقچه‌یی ویر و الا عمروی حاکمه بیع
ایلدروب ثمنندن مبلغ مزبوری استیفا ایدرم دیمکه قادر
اولورمی الجواب اولور

زید عمرو ایله علی الاشتراک مالک اولدیغی قولی بکری قتل
ایلسه عمرو بکرک قیمتنی زیده تضمینه قادر اولورمی الجواب
اولور لکن قیمتی نصف دیت حره بالغ الیسه
بش درهم نقص اولنور

زیدک قولی عمرو بکرک بر قولنی جرح ایدوب بعد البرء
بکرک اول قولی بالکلیه عمل مانده اولسه بکر زیده عمروی

ولو کان الحائط المائل میراثا لورثه فاشهد علی بعض
الورثة القیاس ان لا یجب الضمان بسقوط الحائط
لان احد الشرکا لا یملک نقض الحائط وفی الاستحسان
یضمن هذا الوارث الذی اشهد علیه بحصته
نفسه لانه متمکن من ان یطلب من
الشرکا لیجتمعوا علی هدمه
عنایه فی جنایة الحائط
المائل

ففی یده ای فی اتلاف ید القن یلزم نصف قیمته
کما فی دیة الحر بالغة ما بلغت فی الصحیح الا فی
روایة عن محمد انه یجب ید العبد خمسة
الاف درهم درر فی فصل
دیة العبد قیمته

ولو قطع ید عبد یومر المولی بالدفع او الفدا
درر فی دیة العبد قیمته

وان جنی عبد او امة علی حر او مملوک فی النفس
او الطرف خطا ولو دفعه سیده الی ولی الجنایة
بها ای بسبب الجنایة فیملکه الولی
او فداه بارشها ای الجنایة فیمسک
عبده قهستانی فی دیة القن

وکل جنایة یکون فیها فی الحر نصف الدیة ففی
العبد نصف القیمة الا اذا بلغت خمسة
الاف فینقص عنه خمسة دراهم
ضمانات فضلیه فی دیة
اطراف العبد

المملوک اذا جنی خطا یخیر المولی بین دفعه
الی المجنی علیه وبین فدایه بتمام
ارش الجنایة مختارات النوازل
لصاحب الهدایة فی جنایة
المملوک

Copyright © King Saud University